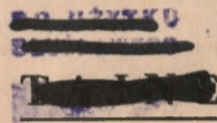

0601

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

JAWNE

Egz. Nr.....1

78

Tylko dla wykładowców

płk dr W. IZYDOREK
mjr dypl. E. DUSZEWICZ

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 307/III KWL

Temat: OPERACJA OBRONNA ARMII

Zajęcie Nr 4/SO, 15/SO

Opracowanie metodyczne cz. III

41462

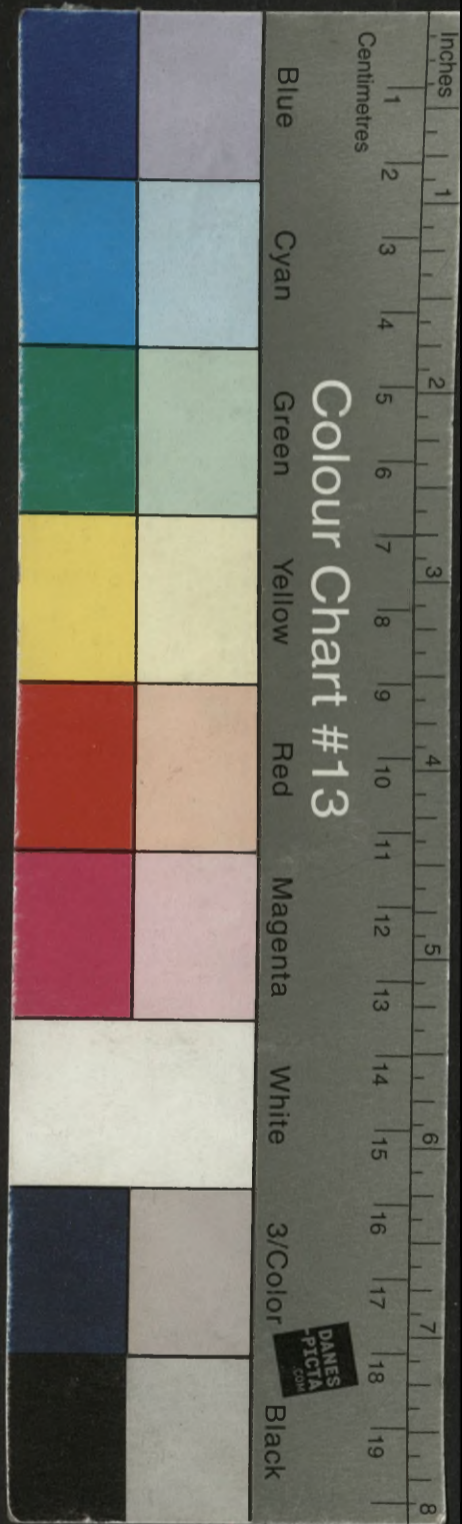
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Sztabu Szefów Specjalnych

WARSZAWA

STYCZEŃ

1975

681-590

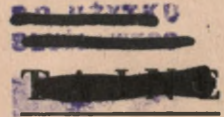

0601

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

JAWNE

Egz. Nr.....1

78

Tylko dla wykładowców

płk dr W. IZYDOREK
mjr dypl. E. DUSZEWICZ

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 307/III KWL

Temat: OPERACJA OBRONNA ARMII

Zajęcie Nr 4/SO, 15/SO

Opracowanie metodyczne cz. III

41462

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Batalionu Służb Specjalnych

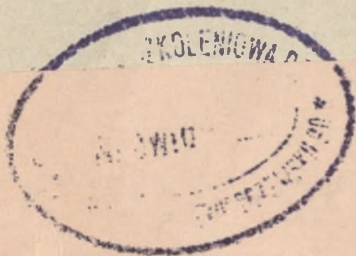
680-590

BIBLIOTEKA NAUCZOWA ASG WP
Instytut Studiów Specjalnych
Nr ewid. _____

Opis załączników

1. Szkic na kalce nr 005/WK na 2 ark.

Plan maskowania operacyjnego w operacji obronnej.

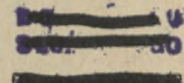
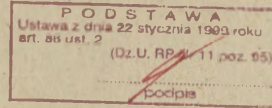

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

JAWNE

2 mekl. prot. 12652.

Egz.nr 1

Tylko dla wykładowców
Rok akademicki 1974/75

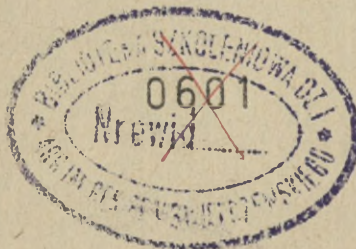
płk dr W. IZYDOREK
mjr dypl. E. DUSZEWICZ

ĆWICZENIE GŁÓWNE NR 307/III, KWL

Temat: "Operacja obronna armii"

Zajęcie nr 1/50, 15/50

Opracowanie metodyczne cz. III

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASB WP
Archiwum Batalionu Służb Specjalnych

~~Do zwid~~

41162

WARSZAWA

Styczeń

1975 r.

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im.gen.broni K. Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY SZTUKI OPERACYJNEJ

~~DO UŻYTKU~~
~~PROFESOROWEGO~~
~~T A M N E~~
Egz.nr

płk prof.dr Kazimierz NOŻKO

Tylko dla wykładowców
Rok szkolny 1974/75

płk dr Wacław IZYDOREK

ĆWICZENIE GŁÓWNE NR 307/III KWL

Temat: "Operacja obronna armii"

Opracowanie metodyczne zajęcia nr 4

WARSZAWA

Styczeń

1975 r.

OPRACOWANIE METODYCZNE ZAJĘCIA NR 4/SO

- I. TEMAT: Ocena warunków terenowych z punktu widzenia jego wykorzystania do organizacji systemu obrony armii.
- II. CEL: Zapoznać słuchaczy z możliwościami wykorzystania terenu do organizacji systemu obrony armii.
- III. CZAS: 2 godziny szkolne /90 minut/.
- IV. METODA: Zajęcie grupowe w sali na mapach.
- V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:
 1. Taktyczno-operacyjną ocenę terenu na berlińsko-ruhrskim kierunku operacyjnym słuchacze przeprowadzali w ćwiczeniu wprowadzającym. Na zajęciach 15a i 15b dokonywali taktyczno-operacyjnej oceny wykorzystania terenu do rozwijania operacji zaczepnej przez 7 A - przed i po użyciu broni jądrowej.
Dlatego też ocenę warunków terenowych z punktu widzenia jego wykorzystania do organizacji systemu obrony należy traktować jako kontynuację oceny prowadzonej w operacji zaczepnej i do oceny tej należy podczas zajęć nawiązywać.
 2. Podstawę przygotowania się słuchaczy do zajęcia stanowią:
 - zamiar dowódcy armii wypracowany na zajęciu nr 1 /na PSOS - zajęcia nr 7/;
 - położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu o 13.00 20.6 /mapa 1:200 000/;
 - opis wojskowo-geograficzny, centralny kierunek strategiczny /część środkowa/.
 3. W czasie nauki własnej słuchacze wykorzystując posiadane materiały przygotowują się do zajęć według zagadnień szkoleniowych zawartych w opracowaniu metodycznym.

4. Na zajęciach słuchacze występują w roli szefa wydziału planowania operacyjnego oddziału operacyjnego sztabu armii, który referuje taktyczno-operacyjną ocenę terenu w formie wniosków, szefowi oddziału operacyjnego.

Do zreferowania poszczególnych zagadnień należy wyznaczyć 1-2 słuchaczy. Następnie drogą dyskusji, przeanalizować referowane problemy. W wypadku stwierdzenia znacznych rozbieżności w rozpatrywanych problemach żądać uzasadnienia przedstawionych wniosków.

5. Problem wykorzystania terenu do organizacji systemu obrony armii jest bardzo szeroki, dlatego też zagadnienia ujęte w opracowaniu metodycznym należy traktować jako próbę naświetlenia tylko niektórych zagadnień związanych z wykorzystaniem terenu.

VI. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć	- 10'
2. Wykorzystanie terenu do organizacji systemu uderzeń jądrowych i chemicznych oraz systemu ognia klasycznego	- 30'
3. Wykorzystanie terenu do organizacji ugrupowania operacyjnego armii	- 20'
4. Możliwości wykorzystania terenu do inżynierskiej rozbudowy pasa obrony armii	- 20'
5. Podsumowanie zajęć	- 10'
Razem:	90'

VII. PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć 10'

W czasie sprawdzania przygotowania się słuchaczy do zajęć, drogą pytań dokładnie wyjaśnić co obejmuje taktyczno-operacyjną ocenę terenu oraz możliwe sposoby dokonywania tej oceny przez dowódcę i sztab armii.

2. Wykorzystanie terenu do organizacji systemu uderzeń jądrowych i chemicznych oraz systemu ognia klasycznego

Uwaga metodyczna: system uderzeń jądrowych i chemicznych oraz systemu ognia klasycznego stanowią dwa odrębne elementy systemu obrony armii. W opracowaniu metodycznym ujęto je łącznie ze względu na ich ścisły związek oraz brak czasu na rozpatrywanie każdego z tych elementów oddzielnie.

Czas operacyjny: 14.30 20.6 szef wydziału planowania operacyjnego oddziału operacyjnego referuje wnioski z oceny terenu szefowi oddziału operacyjnego.

Rozpatrując problem wykorzystania terenu do organizacji systemu uderzeń jądrowych i chemicznych należy eksponować możliwości wykorzystania terenu do:

- wykonania kontrprzygotowania;
- niszczenia podchodzących odwodów nieprzyjaciela, a zwłaszcza z kierunków: OSNABRÜCK, płd. HANNOVER i PADEBORN, płn. GOSLAR;
- wykonania przeciwuderzenia na kierunkach: WOLMIRSTEDT, OSCHERSLEBEN i HANDENSLEBEN, WERNIGERODE.

Z charakteru terenu i oceny prawdopodobnych działań nieprzyjaciela wynika, że dogodnymi rejonami do wykonania kontrprzygotowania są:

- nr 1: płd. HANNOVER, zach. BRAUNSCHWEIG, HILDENSHEIM;
- nr 2: płd. BRAUNSCHWEIG, na płn. od masywu gór HARZ, zach. SALZGITTER.

W wypadku użycia broni jądrowej i chemicznej w rejonie nr 1 celowe jest wykonanie uderzeń na siły nieprzyjaciela znajdujące się na przeprawach przez rz. BRUSHGRABEN i FUNSE oraz kanały, a w tym WESSER-ELBE-KANAL, jak również podczas przekraczania węzłów dróg /zwłaszcza w rejonie: STEDUM, ADENSTEDT, LAEN, HARSUM i BORSUM/.

Zniszczenie obiektów terenowych może w dużym stopniu utrudniać rozwijanie 2 KA /WB/ do natarcia. Wykonanie manewru przez 2 KA /WB/ na płn. HANNOVER i uderzenie na lewe skrzydło 7 A jest problemem złożonym z uwagi na niewielką pojemność kierunku i teren zabagniony. Dokonanie manewru na południe od BRAUNSCHWEIG związane jest z pokonaniem obszaru zurbanizowanego BRAUNSCHWEIG, WOLFENBUTTEL, SALZGITTER oraz pasmem gór w rejonie SALZGITTER, w którym istnieją duże możliwości oddziaływania ogniowego przez 7A.

Wyjątkowo silnej deformacji ulegnie teren w wypadku wykonania uderzeń w rejonie nr 2. Rejon ten bowiem w dużym stopniu jest zabudowany, a drogi na wielu odcinkach przebiegają przez góry o wysokości 200-300 m. Powstanie w tym obszarze strefy zniszczeń postawi 2 KA /WB/ w trudnej sytuacji szczególnie wobec braku możliwości jej obejścia od południa ze względu na masę gór HARZ. Manewr w kierunku północnym również wiąże się z trudnościami pokonania obszaru zurbanizowanego, a następnie koniecznością działania na lewym skrzydle armii, a więc w terenie mniej dogodnym do natarcia.

Teren w pasie obrony armii stwarza dogodne warunki do niszczenia podchodzących odwołów nieprzyjaciela. W tym wypadku korzystne jest wykonanie uderzeń jądrowych i chemicznych na odwoły podczas:

- przeprawy przez rz. LEJNE i WEZERA;
- pokonywanie pasm górskich o dużych kompleksach leśnych i głębokich dolinach.

Wykonanie uderzeń na podchodzące odwoły będzie powodować zniszczenie przepraw i dróg, zawały i pożary, skażenia odcinków terenu środkami trującymi. Straty poniesione przez nieprzyjaciela w połączeniu ze zniszczeniami obiektów terenowych w dużym stopniu mogą dezorganizować podejście odwołów nieprzyjaciela.

Uwaga metodyczna: podczas omawiania wykorzystania terenu do wykonania uderzeń jądrowych i chemicznych na kierunku wykonywanych przeciwuderzeń, ze względu na brak czasu należy omówić tylko przeciwuderzenie wykonywane w kierunku HILDENSLEBEN, HEILBAD WERNIGERODE.

Do rozbicia bronią jądrową i chemiczną sił nieprzyjaciela znajdującego się w rejonie włamania oraz niedopuszczenia do dopływu świeżych sił na kierunku wykonanego przeciwuderzenia /HILDENSLEBEN, HEILLBAD, WERNIGERODE/ istnieje możliwość wykorzystania pasm wzgórz, zwłaszcza na rubieży:

- ELM 200,9 /6852/, 240 /5260/;
- 214,2 /8012/, 288,1 /6416/, HARZ.

W rezultacie wykonania uderzeń jądrowych i chemicznych między poszczególnymi górami powstaną rejonu zniszczeń. Obejście tych rejonów jest skomplikowane ze względu na sąsiadujące pasma górskie i góry ELM oraz HARZ.

Teren w pasie obrony armii posiada szereg właściwości, sprzyjających organizacji jednolitego systemu ognia klasycznego /broni piechoty, czołgów, artylerii strzelającej ogniem pośrednim, artylerii raketowej, artylerii i raket /plot/.

W tym wypadku między innymi istnieje możliwość:

- wykorzystania wzniesień dominujących nad terenem nieprzyjaciela do prowadzenia obserwacji z naziemnych PO. Wzgórza na lewym skrzydle armii zwłaszcza 114,1 /8412/, ELM, 174,6 /8016/, 260,9 /6024/ oraz północne stoki gór HARZ umożliwiają prowadzenie obserwacji ognia na odległość 3-10 km;
- organizacji wielowarstwowego ognia przed przednim skrajem i w głębi obrony. Do tego celu szczególnie mogą być wykorzystane wzgórza znajdujące się w pasach obrony 18 DZ i 16 DZ /po wykonaniu przeciwuderzenia/;
- prowadzenie skutecznego ognia przeciwpancernego na maksymalnych odległościach. Tego rodzaju warunki istnieją przede wszystkim na lewym skrzydle armii /rubież pld. BRAUNSCHWEIG, góra ELEN, pld. OSHERLEBEN/ zarówno przed planowanym przednim skrajem, jak i w głębi obrony;
- zwiększenia skuteczności zmasowanego i ześrodkowanego ognia na ważniejsze obiekty nieprzyjaciela. W tym wypadku celowe jest niszczenie nieprzyjaciela na drogach biegnących dolinami przez poszczególne pasma górskie, a zwłaszcza wzniesienia na południe i południowy-wschód WOLFENBÜTTEL;
- wykorzystanie wzniesień do rozmieszczenia stacji radiolokacyjnych przeznaczonych do prowadzenia rozpoznania powietrznego. Do tego celu można przede wszystkim wykorzystać górę ELM, 200,1 /7228/, 313,6 /6032/;
- zamykanie kierunków o znacznej pojemności przez rozwinięcie OPpanc między rejonami podmokłymi i wzgórzami. Szczególnie duże możliwości pod tym względem istnieją na kierunkach: PEINE, WITTINGEN i SALZGITTER, HALDENSLEBEN oraz VIENENBURG, MAGDEBURG.

3. Wykorzystanie terenu do organizacji ugrupowania operacyjnego armii - 20'

W czasie oceny wykorzystania terenu do organizacji ugrupowania operacyjnego armii celowe jest wyeksponowanie wpływu terenu na:

- organizację pierwszego rzutu operacyjnego armii;
- użycie /zadania i rozmieszczenie/ drugiego rzutu operacyjnego armii;
- organizację i wykorzystanie odwodów specjalnych.

Teren w pasie obrony 7 A na głębokość ugrupowania dywizji pierwszego rzutu operacyjnego pozbawiony jest przeszkód naturalnych, które wykluczałyby możliwość prowadzenia natarcia przez nieprzyjaciela. W związku z tym istnieje potrzeba obsadzenia całego pasa obrony jedynie z zachowaniem odstępów taktycznych między poszczególnymi oddziałami i pododdziałami.

Na prawym skrzydle armii znajdują się obszary podmokłe i kompleksy leśne, które mogą być wykorzystane do organizacji systemu obrony 15 DZ. W pasie obrony 15 DZ najdogodniejsze warunki do natarcia istnieją na kierunku PEJNE, WITTINGEN. Wymaga to skupienia głównego wysiłku obrony przez 15 DZ na jej lewym skrzydle.

W centrum pasa obrony 7 A znajduje się góra ELM, która umożliwia zorganizowanie silnego oporu, stanowiącego o trwałości obrony 18 DZ.

Na lewym skrzydle armii między górą ELM i górami HARZ znajduje się teren odkryty wyprowadzający drogą najkrótszą do rz. ŁABA. Pojemność kierunku sugeruje, że do jego obrony potrzebne są siły co najmniej jednej dywizji w pierwszym rzucie operacyjnym armii. Dywizja ta do organizacji obrony może wykorzystać pasmo wzgórz 174,6 /7616/, 107,6 /6820/, 122,7 /6820/, 260,9 /6024/ i płn. stoki gór HARZ. Położenie wzgórz stwarza warunki do organizacji silnego oporu na przednim skraju obrony.

W wypadku przełamania obrony przez nieprzyjaciela i opanowania głównego pasa, do organizacji obrony przez dywizje pierwszego rzutu operacyjnego istnieje możliwość wyko-

rzystania przeszkód naturalnych w głębi obrony. W tym wypadku obronę celową jest organizować na rubieży rz. ALLER i kanału WESER-ELBE KANAL /na odcinku CELLE, MANHAUSEN/ oraz rz. ŁABY /16 DZ na odcinku pld. MAGDEBURG, AKEN/.

Kompleks lasów pln. CELLE i masyw gór HARZ stanowią naturalną osłonę skrzydeł dywizji pierwszego rzutu operacyjnego 7 A.

Z charakteru terenu wynika, że najdogodniejszymi kierunkami do natarcia nieprzyjaciela są kierunki:

- WOLFENBÜTTEL, SCHONINGEN, HALDENSLEBEN, STENDAL, WERBEN;
- OSTERWIECK, BARBY, LUCKENWALDE.

Do załamania natarcia nieprzyjaciela /wykonania przeciwuderzenia lub pogłębienia obrony/ na tych kierunkach oraz walki z desantem powietrznym wysadzonym w rejonie rz. ŁABA celowe jest posiadanie drugiego rzutu armii w sile co najmniej dwóch dywizji /17 i 20 DPanc/.

Dla dywizji działającej na pierwszym z kierunków /17 DPanc/ istnieje możliwość wyznaczenia rejonu rozmieszczenia między rz. ŁABA i kanał^m WESER-ALBE-KANAL w obszarze: GARDELEGEN, HALDENSLEBEN, TANGERHÜTTE. Teren w tym rejonie umożliwia rozśrodkowanie rozmieszczenie dywizji, jej maskowanie, dogodne warunki wyjścia do przeciwuderzenia, a także w razie konieczności przejścia do obrony w oparciu o kanał WESSER-ELBE-KANAL.

Dogodną rubieżą rozwinięcia do przeciwuderzenia dla dywizji na siły nieprzyjaciela działające na lewym skrzydle 7 A jest rubież na pln. od autostrady na odcinku HUNDISBURG, MEITZENDORF. W tym wypadku teren umożliwia powstrzymywanie natarcia nieprzyjaciela przez dywizje pierwszego rzutu w oparciu o wzgórza 147,6 /8852/, 132,1 /8868/ oraz MAGDEBURG i umożliwienia rozwinięcia dywizji drugiego rzutu do przeciwuderzenia.

Na lewym skrzydle armii w odległości 60-80 km od przewidywanego przedniego skraju obrony płynie rz. ŁABA. Wywiera to istotny wpływ na użycie dywizji drugiego rzutu, działającej na kierunku OSTERWIECK, BARBY. W tej sytuacji istnieje konieczność wykorzystania jej na zachód od ŁABY do obrony pozycji pośredniej lub przejścia

do obrony w oparciu o ŁABĘ. Możliwość wysadzenia przez nieprzyjaciela desantu powietrznego na rz. ŁABA sugeruje potrzebę wydzielenia sił z tej dywizji do walki z desantem.

Dla dywizji działającej na kierunku OSTERWIECK, BARBY istnieje konieczność wyznaczenia rejonu rozmieszczenia na płd-zach. MAGDEBURG. Jest to teren odkryty, płaski, a zatem pozbawiony ukryć naturalnych. W tej sytuacji istnieje konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na rozśrodkowanie wojsk, wykonywanie prac inżynierskich i maskowanie wojsk.

4. Możliwości wykorzystania terenu do inżynierskiej rozbudowy pasów obrony armii - 20'

Uwaga metodyczna: ze względu na brak czasu z "inżynierskiej rozbudowy terenu w pasie obrony armii" - proponuje się przerobić tylko jeden z elementów inżynierskiej rozbudowy a mianowicie, rozbudowę pasów obrony.

Teren wewnątrz pasa obrony armii ogólnie jest dogodny do prowadzenia działań obronnych. Wyjątek stanowi tu pas terenu na kierunku SALZGITTER, MAGDEBURG, który nie posiada większych przeszkód terenowych w postaci kompleksów leśnych i rzek, który zapewnia nieprzyjacielowi dogodne warunki do użycia wszystkich rodzajów wojsk, a szczególnie broni pancernej. Tak więc teren w pasie obrony armii, sugeruje możliwość skupienia głównego uderzenia nieprzyjaciela na lewe skrzydło armii z ewentualnym późniejszym manewrem w kierunku płn-wsch.

W celu zrekompensowania niedogodności teren na lewym skrzydle armii celowo byłoby pogłębić obronę na tym skrzydle poprzez rozbudowę pozycji pośredniej między pierwszym a drugim pasem obrony.

Biorąc pod uwagę właściwości terenu, utrzymywane rubieże przez dywizje pierwszego rzutu oraz zamierzoną do opanowania przez 16 DZ rubież, najbardziej celowo byłoby przedni skraj głównego pasa obrony oprzeć o rubież: /wył/
WIETZE, GROSSBURGWEDEL, BURG DORF, DOLIEBERGEN, RIETZE, WALLIE, wsch. BRAUNSCHWEIG, APELNSTEDT, GILZUM, SCHOPENSTEDT, HESSEN, WASSERLEBEN, zach. WERNIGERODE.

Wykorzystując dotychczasowe położenie wojsk można stworzyć dogodniejsze warunki przez zorganizowanie pozycji przedniej na rubieży: EDESE, MEERDORF, BORDFELD.

Drugi pas obrony rozbudować w oparciu o rubież: HANKENSBÜTTEL, BROME, MISTEHORST, HALDENSLEBEN, WOLMIRSTEDT, rz. ELBE do AKEN.

Pozycję pośrednią rozbudować na rubieży OEBISFELDE, WEFERLINGEN, EISLEBEN, OSCHERSLEBEN, GRONINGEN, GATERSLEBEN.

5. Podsumowanie zajęć - 10'

a/ Podać cel szkoleniowy zajęcia i stopień jego osiągnięcia.

b/ Ocenić stopień przygotowania się słuchaczy do zajęcia i ich pracę na zajęciu.

c/ Podkreślić, że teren jest jednym z głównych czynników wywierających decydujący wpływ na możliwości prowadzenia operacji obronnej armii.

Czynnik ten winien być uwzględniany w działalności wszystkich oficerów dowództwa i sztabu armii.

d/ Podkreślić, że do umiejętnego wykorzystywania terenu zobowiązuje nas Minister Obrony Narodowej, który w swojej dyrektywie mówi "...niedostateczne nawyki czytania terenu z mapy, słabą orientację w terenie, nieumiejętność jego maksymalnego operacyjno-taktycznego użytkowania musimy traktować jako ostrą formę zawodowego kalectwa".

OPRACOWAŁ:
ST. WYKŁADOWCA KAT.
SZTUKI OPERACYJNEJ

SPRAWDZIŁ:
ZASTĘPCA SZEFA KATEDRY
SZTUKI OPERACYJNEJ

płk dr W. IZYDOREK

płk dr. Tadeusz BENTKOWSKI

Wykonano w 15 egz.

Egz. nr 1-15 B.Gł.OZS

Wyk. płk Izydorek

Druk. OH, dn. 16.01.75r.

Nr ks. 041/093/WW

Kor. T.J.

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O W P
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

~~DO UŻYTKU
SLUŻBOWEGO~~
~~T A J N E~~
Egz.nr

Tylko dla wykładowców

OPRACOWANIE METODYCZNE

Temat: Praca sztabu armii w zakresie planowania przed-
sięwzięć maskowania operacyjnego w operacji
obronnej.

Zajęcia nr 15/III KWL i 13/PSOS

WARSZAWA

Styczeń

1975 r.

I. TEMAT: Praca sztabu armii w zakresie planowania przedsięwzięć maskowania operacyjnego.

II. CEL: DLA PSOS: Doskonalić słuchaczy w planowaniu przedsięwzięć maskowania operacyjnego w operacji obronnej armii.

Dla III KWL: Zapoznać słuchaczy z treścią, formą i sposobem opracowania planu maskowania operacyjnego w operacji obronnej armii.

III. ZAGADNIENIA SZKOŁENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

	PSOS	III KWL
1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć	10'	10'
2. Sprecyzowanie wniosków dotyczących przedsięwzięć maskowania operacyjnego, a wynikających z analizy zadania i oceny sytuacji 7 A	60'	-
3. Sprecyzowanie decyzji o maskowaniu operacyjnym w operacji obronnej armii ..	20'	-
4. Omówienie graficznej części planu maskowania operacyjnego w operacji obronnej armii	-	40'
5. Omówienie legendy do planu maskowania operacyjnego	-	30'
6. Opracowanie planu maskowania operacyjnego w operacji obronnej armii	80'	10'
7. Omówienie zajęcia	10'	10'
Razem:	180'	90'

IV. METODA: Zajęcia grupowe w sali wykładowej.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. 2-3 dni przed zajęciami wykładowca udziela słuchaczom konsultacji odnośnie sposobu przygotowania się do zajęć.

✓ ② Zgodnie z zarządzeniem sztabu Frontu Północnego w zakresie maskowania operacyjnego od godzin wieczornych 20.6 front organizuje pozorne zgrupowanie uderzeniowe w sile dwóch ZT w rejonie: UELZEN, KLOTZE, ZALSWEDEL.

W tym celu 5 A pozoruje rozmieszczenie ZT w rejonie: DIESDORF, KLOTZE, KALBE, pld. FLEELMARK.

3. Dla realizacji przedsięwzięć maskowania operacyjnego 7 A od 17.00 20.6 przydziela się na okres dwóch dób 11 F bmask.inż. /bez kmask i kt/. Podporządkowanie 11 Fbmask.inż. 7 A w rejonie 4 km pln-wsch. GARDELEGEN.
4. Podstawą przygotowania się słuchaczy do zajęcia jest plan operacji obronnej armii, wnioski z analizy zadania armii i oceny sytuacji oraz skrypt płk. NOŻKO "Maskowanie operacyjne" /nr bibl. PF 41/.
5. W czasie zajęć ze słuchaczami PSOS przerobić: 1,2,3,6 i 7 zagadnienie, a ze słuchaczami III kursów; 1,4,5 i 7 zagadnienie.
6. W czasie nauki własnej słuchacze III kursów na kalce technicznej opracowują graficzną część planu maskowania operacyjnego.
Uwaga: Założenia słuchacze nie otrzymują. Wykładowca w czasie konsultacji potrzebne dane /szczególnie pkt.2 i 3/ przekazuje ustnie do zapisania.

VI. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć - 10'

Sprawdzić: znajomość zasad teoretycznych w zakresie maskowania operacyjnego; zasady opracowania, formę i treść planu przedsięwzięć maskowania operacyjnego; wykonanie przez słuchaczy zgodnie z wytycznymi udzielonymi w czasie konsultacji.

2. Sprecyzowanie wniosków dotyczących przedsięwzięć maskowania operacyjnego. a wynikających z analizy zadania i oceny sytuacji 7 A - 60'

Wyznaczyć 1-2 słuchaczy i nakazać im sprecyzowanie wniosków dotyczących przedsięwzięć maskowania operacyjnego, a wynikających z:

- A. Analizy zadania operacyjnego armii: określić cel maskowania operacyjnego i ewentualnie zadania z niego wynikające.

Proponowane rozwiązanie /wnioski/:

a/ Cel maskowania operacyjnego:

- wprowadzić w błąd nieprzyjaciela co do rodzaju dalszych działań bojowych 7 A;
- osłabić siłę uderzenia 2 KA /WB/ w dniu 21.6;
- uchronić główne elementy ugrupowania operacyjnego 7 A od uderzeń broni jądrowej i lotnictwa.

b/ Zadania maskowania operacyjnego:

- wziąć udział w zapozorowaniu uderzenia Frontu Północnego na styku 5 i 7 A;
- zapozorować rejony SS 7 ABROT i 18 drt oraz SD i WSD 7 A;
- w toku bitwy obronnej podczas wykonywania przeciwuderzenia armii, zapozorować uderzenie 17 DPanc na kierunku: RÜHEN, BURGDORF lub na kierunku: FIMERSLEBEN, LANGELN.

B. Oceny nieprzyjaciela:

- możliwości sił i środków rozpoznania nieprzyjaciela, przeciwko którym należy przede wszystkim skierować przedsięwzięcia maskowania operacyjnego;
- w jaki sposób wprowadzić poszczególne rodzaje rozpoznania nieprzyjaciela w błąd oraz jakie środki i przedsięwzięcia maskowania będą najbardziej skuteczne;
- które elementy decyzji operacyjnej mogą być najłatwiej wykryte i gdzie skupić główny wysiłek maskowania;
- które z dotychczas stosowanych przedsięwzięć maskowania okazały się najskuteczniejsze, a które były najszybciej wykrywane przez rozpoznanie nieprzyjaciela;
- które elementy ugrupowania operacyjnego najbardziej są narażone na uderzenia jądrowe i lotnicze nieprzyjaciela.

Proponowane rozwiązanie /wnioski/:

- a/ Przedsięwzięcia maskowania operacyjnego skierować przeciwko radioelektronicznemu i powietrznemu rozpoznaniu przeciwnika.
- b/ W celu wprowadzenia rozpoznania nieprzyjaciela w błąd, maskowanie operacyjne należy realizować poprzez: stosowanie i przestrzeganie zasad maskowania bezpośredniego; maskowanie i mylenie radioelektroniczne; pozorowanie; dezinformację.
- c/ Główny wysiłek maskowania operacyjnego skupić na zamaskowaniu zamiaru i sposobu prowadzenia operacji.
- d/ Najbardziej narażone na uderzenia jądrowe i lotnicze są: 7 ABROT i drt, drugi rzut armii w rejonie ześrodkowania i czasie wychodzenia do przeciwuderzenia, stanowiska dowodzenia, przeprawy na ŁABIE.

C. Oceny terenu:

- w jaki sposób konkretne warunki /również pora roku, doby oraz warunki atmosferyczne/ ułatwiają lub utrudniają realizację przedsięwzięć maskowania operacyjnego, zwłaszcza ze względu na możliwość działania rozpoznania nieprzyjaciela, a szczególnie jego środków technicznych;
- w jaki sposób należy rozmieszczać w terenie poszczególne elementy ugrupowania operacyjnego zapewniając dogodne warunki maskowania i ich skuteczne wykorzystanie zgodnie z decyzją dowódcy;
- możliwości wykorzystania zasobów miejscowych do wykonania przedsięwzięć maskowania operacyjnego;
- w jaki sposób wykorzystać ludność miejscową do realizacji przedsięwzięć maskowania.

Proponowane rozwiązanie /wnioski/:

- a/ Warunki terenowe w obszarze prowadzenia operacji przez 7 A ułatwiają realizację przedsięwzięć maskowania operacyjnego z wyjątkiem obszaru: MAGDEBURG, HALBERSTADT, ZERBST.
- b/ Znaczne zagęszczenie sił i środków ugrupowania operacyjnego armii /przede wszystkim na zach. od ŁABY/ ogranicza

- możliwość okresowej zmiany rozmieszczenia drugiego rzutu i odwołów specjalnych armii.
- c/ Z zasobów miejscowych można wykorzystać wszelkiego rodzaju materiały budowlane, techniczne i środki transportowe.
- d/ Ludność miejscową wykorzystać do gromadzenia potrzebnych środków materiałowych i ewentualnie do pomocy przy rozbudowie rejonów pozornych.

D. Oceny własnych sił i środków /w tym sił i środków przydzielonych/

- siły i środki przeznaczone do prowadzenia operacji, które należy ukryć - zamaskować oraz główny wysiłek maskowania;
- sposób wykorzystania faktycznego działania wojsk /przemarszu, ześrodkowań, wykonania uderzeń itp/ do realizowania przedsięwzięć maskowania operacyjnego;
- możliwości wydzielenia sił i środków wyłącznie do wykonania zadań maskowania, aby zapewnić pomyślne wykonanie planowanej operacji;
- możliwości sił i środków, które mogą być wykorzystane do wykonania poszczególnych przedsięwzięć maskowania operacyjnego;
- przedsięwzięcia maskowania, których wykonanie należy powierzyć szczeblom taktycznym;
- siły i środki, które należy przeznaczyć do kontroli przedsięwzięć maskowania.

Proponowane rozwiązanie /wnioski/:

- a/ W okresie prowadzenia operacji obronnej maskować szczególnie: SS 7 ABROT i drt, drugi rzut armii, kierunek wykonania przeciwuderzenia drugim rzutem armii, stanowiska dowodzenia, mosty na ŁABIE.
- b/ Główny wysiłek maskowania skupić na ukryciu - maskowaniu zamiaru prowadzenia operacji, systemie organizacyjnej obrony, rozmieszczeniu drugiego rzutu armii, wojsk raketowych, stanowisk dowodzenia i mostów na ŁABIE.
- c/ Wykorzystując przesunięcie 17 DPanc częścią jej sił

pozorować jej ześrodkowanie w rejonie: LOBURG, COSVIC, REETZ, a którą pod osłoną nocy przesunąć do planowanego rejonu na zachód od ŁABY.

d/ Do realizacji zadań maskowania operacyjnego wydzielić: kmask i ksap z 7 ABSap, pz lub pcz 15 DZ, bp z 16 DZ, bp i kcz z 17 DPanc, 3/7 ABAA, baplot, kbm z abbm, kdp z abdp, 6 rdst. ś.p.m; siły OT NRD + kompanie policji pogotowia: WOLMINSTEDT, SEHONBECK, ROSLAU, ZERBST, BURG, GENHIN, GARDELEGEN, HOLDESLABEN; siły przydzielone - 11 F b mas inż. /bez k mask. i kt/.

e/ Możliwości pododdziałów maskowania:

F b mask. inż.

- urządzenie pozornego rejonu SS ABROT w czasie 1 doby;
 - urządzenie pozornego rejonu ześrodkowania dywizji w czasie 1,5 doby;
 - urządzenie 18 pozornych mostów w czasie 8-10 godzin;
 - urządzenie pozornego SD armii w czasie 3-4 godzin.
- Posiada: 2000 odbijaczy kątowych, 280 makiet uzbrojenia i sprzętu.

k mask. inż. z ABSap:

- urządzenie: pozornego rejonu SS drt w czasie 1 doby;
 - urządzenie pozornego SD armii w czasie 6-8 godzin;
 - urządzenie 9 pozornych mostów w czasie 8-10 godzin.
- Posiada - 600 małych i 150 dużych odbijaczy kątowych.

f/ Szczegółom taktycznym powierzyć realizację przedsięwzięć maskowania bezpośredniego oraz organizację pozornego rejonu rozmieszczenia ZT w rejonach: DIESDORF, KLOTZE, KALBE, pld. FLEELMARK i LOBURG, COSVIC, REETZ.

g/ Do kontroli przedsięwzięć maskowania operacyjnego wydzielić 10 oficerów z dowództwa i sztabu armii, dwa śmigłowce, 5 samochodów osobowo-terenowych.

E. Ocena czasu realizacji zadań maskowania:

- czas potrzebny na wykonanie poszczególnych przedsięwzięć maskowania i czas, jaki faktycznie można przeznaczyć na ich wykonanie;

- czas lub okres, w jakim wojska mogą wziąć lub wezmą udział w rzeczywistych działaniach bojowych, a w jakim czasie mogą być one wykorzystane do wykonania niektórych przedsięwzięć maskowania operacyjnego;
- moment rozpoczęcia i zakończenia wykonania przedsięwzięć maskowania operacyjnego.

Proponowane rozwiązanie /wnioski/:

Przedsięwzięcia maskowania operacyjnego należy realizować od 16.00 20.6 do 4.00 21.6 /szczegóły w legendzie/, w tym czasie możliwe również jest wykorzystanie proponowanych sił i środków.

F. Opisy materiałowo-technicznego zaopatrzenia wojsk

Z uwagi na ograniczoną ilość makiet rakiet, posiadane wykorzystać do maskowania 7 ABROT, 18 i 17 drt.

3. Sprecyzowanie decyzji o maskowaniu operacyjnym w operacji obronnej armii - 20'

Wyznaczyć 1-2 słuchaczy dla sprecyzowania decyzji o maskowaniu w operacji obronnej 7 A. Treść decyzji - jak plan maskowania operacyjnego 7 A, załączony do niniejszego opracowania metodycznego.

Elementy decyzji i kolejność ich przedstawienia:

- cele, zadania i główny wysiłek maskowania operacyjnego;
- przedsięwzięcia obejmujące realizację celów i zadań maskowania operacyjnego;
- siły i środki przeznaczone do realizacji zadań maskowania /uwzględniając udział poszczególnych rodzajów wojsk i służb/;
- czas wykonania przedsięwzięć maskowania operacyjnego; dowódcy i oficerowie odpowiedzialni za poszczególne przedsięwzięcia maskowania operacyjnego;
- sposób wykonania kontroli przedsięwzięć maskowania operacyjnego.

4. Omówienie graficznej części planu maskowania operacyjnego w operacji obronnej armii - 40'

Po sprawdzeniu wykonanych prac w czasie nauki własnej, drogą pytań ustalić ze słuchaczami III KWL, jakie zagadnienia przedsięwzięć maskowania operacyjnego powinny być przedstawione w formie graficznej. Następnie omówić z nimi treść planu według następującej kolejności:

- rejony pozorne rozmieszczenia ZT, oddziałów;
- pozorne kierunki przeciwuderzeń;
- pozorne rozmieszczenie stanowisk dowodzenia;
- drogi ruchu pozornego;
- niezbędne elementy rzeczywistego lub planowanego rozmieszczenia wojsk i obiektów, wynikające z oceny położenia i decyzji operacyjnej.

5. Omówienie legendy do planu maskowania operacyjnego w operacji obronnej armii - 30'

W drodze dyskusji ustalić ze słuchaczami III KWL, co powinna zawierać legenda do planu maskowania operacyjnego w operacji obronnej armii. Następnie omówić z nimi legendę do planu wg następującej kolejności zagadnień:

- a/ cel maskowania operacyjnego;
- b/ zadania maskowania operacyjnego;
- c/ przedsięwzięcia maskowania operacyjnego, w których omówić:
 - rodzaj przedsięwzięcia;
 - rejony działania /kierunki/;
 - siły i środki;
 - sposób realizacji;
 - czas realizacji;
 - odpowiedzialny za realizację przedsięwzięcia;
 - kto kontroluje /sposób kontroli/.

6. Opracowanie planu maskowania operacyjnego w operacji obronnej 7 A - 80'

W czasie dwóch godzin lekcyjnych słuchacze PSOS pod kierunkiem wykładowcy opracowują plan maskowania operacyjnego 7 A w operacji obronnej. Plan opracować wyłącznie w formie graficznej na kalce technicznej. Podstawą do opracowania planu

jest uprzednio sprecyzowana decyzja o maskowaniu operacyjnym.

7. Omówienie zajęcia - 10'

Podać cel zajęcia i stopień jego osiągnięcia. Omówić przygotowanie się słuchaczy do zajęcia i pracę na zajęciu.

Wskazać na niektóre teoretyczne zagadnienia, jak:

- istota i charakter oraz zakres przedsięwzięć maskowania operacyjnego;
- sposób planowania przedsięwzięć maskowania na szczeblach operacyjnego;
- organizację pracy w sztabie armii w zakresie planowania maskowania operacyjnego;
- formy opracowania planu maskowania operacyjnego.

Podać temat następnego zajęcia i wskazać sposób przygotowania się słuchaczy do tego zajęcia.

Załączniki:

- nr 1: Plan maskowania operacyjnego w operacji obrony armii;
- nr 2: Legenda do planu maskowania operacyjnego.

OPRACOWAŁ:
ST. WYKŁADOWCA KATEDRY
SZTUKI OPERACYJNEJ

SPRAWDZIŁ:
ZCA SZEFA KATEDRY SZTUKI
OPERACYJNEJ

mjr dypl. E. DUSZEWICZ

płk dr T. BENTKOWSKI

Wykonano w 15 egz.

Egz. nr 1-15 B.Gł.OZS
Wyk. mjr Duszewicz
Druk. OH, dn. 18.01.75r.
Nr ks. 041/093/WW

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

Egz.nr

LEGENDA

do planu maskowania operacyjnego 7 A w operacji obronnej

WARSZAWA

Styczeń

1975 r.

1. CEL MASKOWANIA OPERACYJNEGO:

- a/ Wprowadzić w błąd nieprzyjaciela co do rodzaju dalszych działań bojowych 7 A.
- b/ Oskabić siłę uderzenia 2 KA /WB/ w dniu 21.6.
- c/ Uchronić główne elementy ugrupowania operacyjnego 7 A od uderzeń broni jądrowej i lotnictwa.

2. ZADANIA MASKOWANIA OPERACYJNEGO:

- a/ Wziąć udział w zapozorowaniu uderzenia Frontu Północnego na styku 5 i 7 A.
- b/ Zapozorować rejon SS 7 ABROT i 18 drt oraz SD i WSD 7 A.
- c/ W toku bitwy obronnej podczas wykonania przeciuderzenia armii, zapozorować uderzenie 17 DPanc na kierunku: RÜHEN, BURGDRP lub na kierunku: FIMERSLEBEN, LANGELN.

3. PRZEDSIĘWZIĘCIA MASKOWANIA OPERACYJNEGO:

Lp	Rodzaje przedsięwzięcia	Rejon działania /zesiodkowania rubieży/	Sily i środki	Sposób realizacji	Czas realizacji	Odpowiedzialny	Kto kontroluje
1	Udział w przygotowaniu pozornego zgrupowania uderzeniowego Frontu Północnego	DIESDORF KLOTZE, KALBE, pld. FLE-ELMARK	bpz 15 DZ bp z 16 DZ b apłot z 71 spapłot kmsk inż z 7 ABSep kpp "GARDE-LEGEN" i "SWEDAL"	Przegrupowanie wojsk. Rozbudowa inż. rejonów. Ześrodkowanie wojsk i sprzętu bojowego. Ruchy wojsk w rejonach.	16.00 20.6- 4.00 21.6	Dowódca 15 DZ	Zastępca dowódcy 7 A do spraw liniowych
2	Pozorowane uderzenie Frontu Północnego	UETZE, HILDESHEIM	ps lub pcz 15DZ, bp z 16 DZ, art. 15 DZ	Intensywne rozpoznanie na kierunku uderzenia. Przesunięcie wojsk do rubieży ataku. Wykonanie ataku po wykonaniu kontrprzygotowania.	Po wykonaniu kontrprzygotowania lub w zależności od rozwoju sytuacji	Dowódca 15 DZ	Zastępca dowódcy 7 A do spraw liniowych
3	Organizacja pozornego rejonu zgrupowania artylerii	pzn. UETZE	3/7 ABAA dwie kp 15DZ	Rozbudowa stanowisk ogniowych. Ustawienie miar. Zgromadzenie dodatkowo 50 ton amunicji.	18.00-24.00 20.6	Dowódca 15 DZ	Szef WRJA 7 A
4	Organizacja pozornego systemu dowodzenia 7 A	WSD 7A-las wsch. CELLE; SD 7 A - GROSS RODENSLEBEN; SD 7ABROT; dwa SD DZ	10 radiostacji średniej mocy	Praca radiostacji według ustalonego harmonogramu	od 19.00 20.6	Szef wojsk łączności 7 A	Szef sztabu 7 A

1	2	3	4	5	6	7	8
5	Organizacja pozornego rejonu SS 7 ABROT	KUSEY, GARDE-LEGEN, pld. BISMARCK	11 F bmasz /bez kmasz i kt/ kpt-"HAIDES LEBEN" "WOL-MINSTEDT" "SCHWEECK" "ROSLAU"	Ustawienie makiët. Praca srodków radiowych i radiolokacyjnych. Rozbudowa inż.	19.00 20.6-2.00 21.6	Dowódca 7 ABROT	Szef WRMA 7 A
6	Organizacja pozor-nego rejonu zestród-kowania dywizji	LOBURG, COSWIC	bp i kcz 17 Dpanc kpt-"ZERBST" "BURG"	Rozmieszczenie wojsk. Ruchy wojsk w rejonach. Rozbudowa inżynieryjna.	19.00 20.6 do 4.00 21.6	Dowódca 17 Dpanc	Szef wojsk inżynieryjnych 7 A
7	Maskowanie przepraw na ŁABIE	Na odcinku: TANGERMINDE, ROGATZ	kzł, k bñ z abbm, kdp z abdp 3/78 ppG	Budowa trzech mostów pozoranych i dwóch przepraw promowych pozor-nych.	19.00 20.6 do 4.00 21.6	Oficer szefostwa wojsk inż. 7 A	Szef wojsk inż. 7 A
8	Maskowanie kierun-ku i czasu prze-ciudzerzenia 17 Dpanc	Na kierunku: pld. GARDELEGEN, GIFHOEN, BURG-DORF	dwie kcz 17 Dpanc, kcz z 18 DZ 1 i 2/78 ppG	Działanie lotnictwa rozpoznawcze-go. Ruch wojsk na kier.pozornego wykonania przeciudzerzenia 7 A.	W godzinach popołudnio-wych 21.6	Dowódca 17 Dpanc	Zastępca dowódcy 7 A do spraw liniowych

SZEF ODDZIAŁU OPERACYJNEGO
SZTABU 7 A

SZEF SZTABU 7 A

..... /stopień, imię i nazwisko/

..... /stopień, imię i nazwisko/

Wykonano w 1 egz. - 3/3

Wyk. /stopień i nazwisko/
Druk. /inicjały maszynistki/
Data
Nz ks.

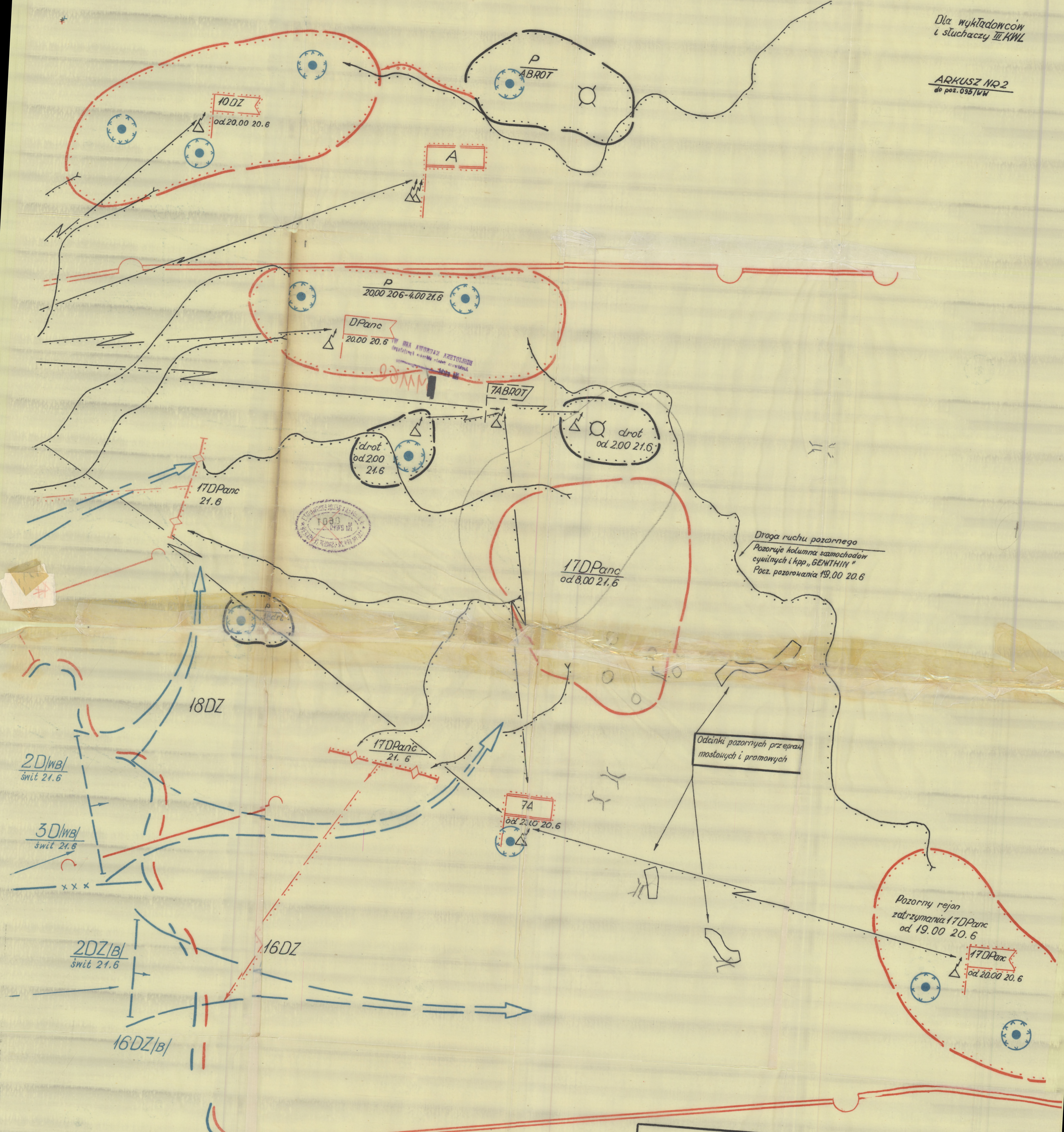
Wykonano w 175 egz.
Egz.nr 1-15 oprac.mstod.
Egz.nr 16-175 B.Gz.OZS
Wyk. pżk Izydorek
Druk. OH, dn. 17.01.75z.
Nz ks. 042/094/WW

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG Wc
Archiwum Specjalne Biblioteki Specjalnych

Nr ewid. _____

041162

Zobacz

LEGENDA:

- Rejony rzeczywiste rozmieszczenia wojsk
- Rejony pozorne rozmieszczenia wojsk
- Drogi ruchu pozornego
- Przenidywany efekt maskowania

SZEF SZTABU 7A

..... / stopień imię i nazwisko /

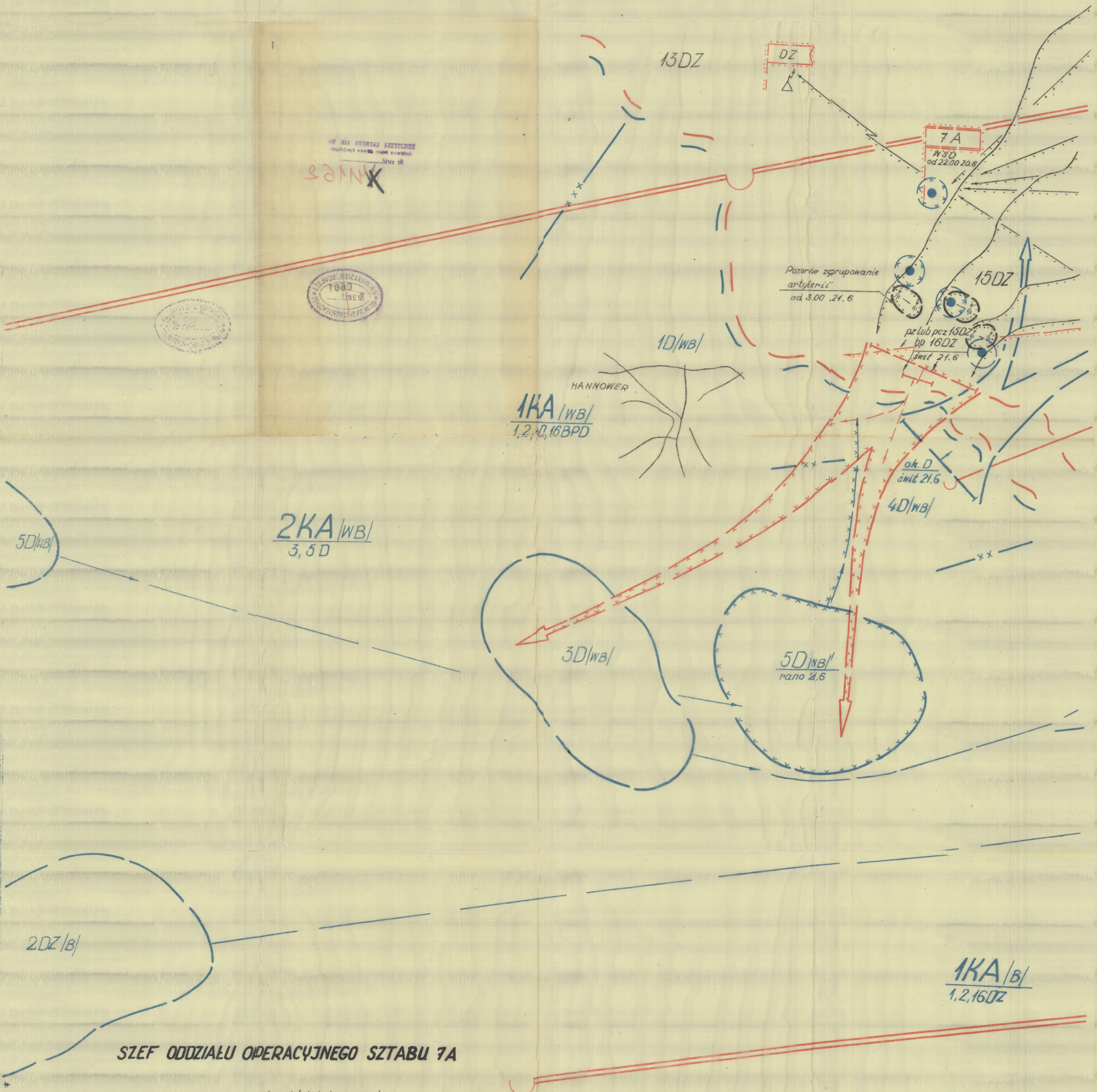
ZATWIERDZAM

DOWÓDCA 7A

..... stopień imię i nazwisko
..... /data/

ARKUSZ NR 1

PLAN MASKOWANIA OPERACYJNEGO W OPERACJI OBRONNEJ

W ODRĘBIE WYKONANO
1940

1940

1940

HANNOVER

1KA/WB/
1,2,16BPD

2KA/WB/
3,5D

5D/WB/

3D/WB/

5D/WB/
rano 21.6

4D/WB/

ok. D
swit 21.6

prz lub prz 13DZ
i bp 16DZ
swit 21.6

Pozorne zgrupowanie
artylerii
od 3.00 21.6

7A
WSD
od 22.00 20.6

13DZ

DZ

15DZ

SZEF ODDZIAŁU OPERACYJNEGO SZTABU 7A

..... /stopień imię i nazwisko/

WYKONANO W 1 EGZ. - C/O
Wys. /stopień i nazwisko/
Prac. /stopień i nazwisko/ /data/

WYKONANO W 1 EGZ.
Eg. nr 1-15, oprac. m.iod.
Eg. nr 16-125, oprac. w.oz.
Oprac. mjr DUSZEWICZ
Rys. P. M.
Nr ks. 095/WW